Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

13 noiembrie 2018 *

„Trimitere preliminară – Cetățenia Uniunii Europene – Articolele 18 și 21 TFUE – Cerere adresată unui stat membru de o țară terță prin care se solicită extrădarea unui cetățean al Uniunii, resortisant al altui stat membru, care și-a exercitat dreptul la liberă circulație în primul stat membru – Cerere formulată în vederea executării unei pedepse privative de libertate, iar nu în vederea urmăririi penale – Interdicția extrădării aplicată numai resortisanților naționali – Restricție privind libera circulație – Justificare întemeiată pe prevenirea impunității – Proporționalitate”

În cauza C-247/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Korkein oikeus (Curtea Supremă, Finlanda), prin decizia din 12 mai 2017, primită de Curte la 16 mai 2017, în procedura privind extrădarea lui

Denis Raugevicius,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, domnii J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen și C. Lycourgos, președinți de cameră, și domnii M. Ilešič, E. Levits, L. Bay Larsen, C.-G. Fernlund (raportor) și S. Rodin, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 mai 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul finlandez, de H. Leppo, în calitate de agent;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, de J. Vláčil și de J. Pavliš, în calitate de agenți;

– pentru guvernul german, de T. Henze, de M. Hellmann și de S. Weinkauff, în calitate de agenți;

– pentru Irlanda, de M. Browne, de J. Quaney și de A. Joyce, în calitate de agenți, asistați de M. Gray, BL;

– pentru guvernul cipriot, de E. Zachariadou, de E. Neofytou și de M. Spiliotopoulou, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: finlandeza.

– pentru guvernul lituanian, de D. Kriaučiūnas și de V. Čepaitė, în calitate de agenți;

– pentru guvernul maghiar, de M.-Z. Fehér, de G. Koós și de R. Kissné Berta, în calitate de agenți;

– pentru guvernul austriac, de G. Eberhard, în calitate de agent;

– pentru guvernul român, de C.-R. Canțăr, de R Mangu, de E. Gane și de C.-M. Florescu, în calitate de agenți;

– pentru guvernul suedez, de A. Falk, de H. Shev, de C. Meyer-Seitz, de L. Zettergren și de A. Alriksson, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de S. Grünheid, de R. Troosters și de M. Huttunen, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 25 iulie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 18 primul paragraf și a articolului 21 TFUE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei cereri de extrădare adresate de autoritățile ruse autorităților finlandeze, privindu-l pe domnul Denis Raugevicius, resortisant lituanian și rus, în scopul executării unei pedepse privative de libertate.

Cadrul juridic

Convenția europeană de extrădare

3 Articolul 1 din Convenția europeană de extrădare din 13 decembrie 1957 (denumită în continuare „Convenția europeană de extrădare”) prevede:

„Părțile contractante se angajează să-și predea reciproc, potrivit regulilor și sub condiții determinate prin articolele următoare, persoanele care sunt urmărite pentru o infracțiune sau căutate în vederea executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță de către autoritățile judiciare ale părții solicitante.”

4 Articolul 6 din această convenție, intitulat „Extrădarea naționalilor”, prevede:

„1.

a) Orice parte contractantă are dreptul să refuze extrădarea resortisanților săi.

b) Fiecare parte contractantă va putea, printr-o declarație făcută odată cu semnarea sau cu depunerea instrumentului său de ratificare sau de aderare, să definească, în ceea ce o privește, termenul de resortisant în înțelesul prezentei convenții.

c) Calitatea de resortisant se va aprecia la data hotărârii asupra extrădării. […]

2. Dacă partea solicitată nu își extrădează propriul resortisant, ea va trebui, la cererea părții solicitante, să supună cauza autorităților competente, astfel încât să se poată exercita urmăriri judiciare, dacă este cazul. În acest scop, dosarele, informațiile și obiectele privind infracțiunea se vor transmite gratuit pe calea prevăzută la paragraful 1 al articolului 12. Partea solicitantă va fi informată despre rezultatul cererii sale."

5 Articolul 10 din convenția menționată, intitulat „Prescripția", prevede:

„Extrădarea nu se va acorda, dacă prescripția acțiunii sau a pedepsei este împlinită potrivit legislației fie a părții solicitante, fie a părții solicitate."

6 Potrivit articolului 17 din aceeași convenție:

„Dacă extrădarea este cerută în concurs de către mai multe state, fie pentru aceeași faptă, fie pentru fapte diferite, partea solicitată va statua, ținând seama de toate împrejurările și în mod deosebit de gravitatea și de locul săvârșirii infracțiunilor, de datele respective ale cererilor, de naționalitatea persoanei reclamate și de posibilitatea unei extrădări ulterioare către alt stat."

7 Republica Finlanda a făcut o declarație, în sensul articolului 6 din Convenția europeană de extrădare, după cum urmează:

„În sensul prezentei convenții, termenul «resortisanți» desemnează cetățenii Finlandei, Danemarcei, Islandei, Norvegiei și Suediei, precum și străinii domiciliați în aceste state."

Dreptul finlandez

8 Potrivit articolului 9 al treilea paragraf din Constituția Finlandei, în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, „[c]etățenii finlandezi nu pot să fie extrădați sau transferați împotriva voinței lor către o altă țară. Totuși, prin lege, se poate prevedea ca un cetățean finlandez să fie extrădat sau transferat către o altă țară în care drepturile omului și protecția sa juridică sunt garantate, ca urmare a comiterii unor infracțiuni, în scopul derulării unor proceduri […]"

9 Potrivit articolului 2 din rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta annettu laki (456/1970) [Legea (456/1970) privind extrădarea ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni, denumită în continuare „Legea privind extrădarea"], cetățenii finlandezi nu pot fi extrădați.

10 Articolul 14 primul paragraf din Legea privind extrădarea prevede:

„Ministerul Justiției decide dacă cererea de extrădare trebuie admisă."

11 Articolul 16 primul paragraf din această lege prevede:

„În cazul în care persoana a cărei extrădare a fost solicitată invocă, în cadrul anchetei sau printr-un memoriu transmis Ministerului Justiției înainte de soluționarea cauzei, că, în opinia sa, nu sunt întrunite condițiile legale pentru extrădare, ministerul este obligat, în cazul în care nu respinge imediat cererea de extrădare, să solicite un aviz din partea Korkein oikeus [(Curtea Supremă, Finlanda)] înainte de soluționarea cauzei. Ministerul poate solicita un aviz și în alte cazuri, dacă consideră că acest lucru este necesar."

12 Articolul 17 din Legea privind extrădarea are următorul cuprins:

„Luând în considerare dispozițiile articolelor 1-10 din această lege, precum și dispozițiile corespunzătoare ale unei convenții internaționale la care Finlanda este parte, Korkein oikeus [(Curtea Supremă)] examinează dacă poate fi admisă cererea de extrădare.

Dacă Korkein oikeus [(Curtea Supremă)] consideră că există un obstacol în calea extrădării, cererea de extrădare nu poate fi admisă."

13 O pedeapsă privativă de libertate aplicată de o instanță a unui stat care nu este membru al Uniunii Europene poate fi executată în Finlanda conform kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanosta annettu laki (21/1987) [Legea (21/1987) privind cooperarea internațională referitoare la executarea anumitor sancțiuni de drept penal]. Articolul 3 din această lege prevede:

„O pedeapsă aplicată de o instanță a unui stat străin poate fi executată în Finlanda dacă:

1) hotărârea este definitivă și executorie în statul în care a fost pronunțată;

[…]

3) statul în care a fost aplicată pedeapsa a solicitat sau și-a exprimat acordul în acest sens.

O pedeapsă privativă de libertate poate fi executată în Finlanda conform primului paragraf dacă persoana condamnată este un cetățean finlandez sau un resortisant străin care are reședința permanentă în Finlanda, iar persoana condamnată și-a exprimat acordul în acest sens. […]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

14 La 1 februarie 2011, domnul Raugevicius a fost declarat vinovat, de o instanță rusă, de săvârșirea unei infracțiuni în materie de stupefiante care consta în deținerea, fără intenția de a vinde, a unui amestec care conținea 3,040 grame de heroină, pentru care a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoarea cu suspendare.

15 La 16 noiembrie 2011, o instanță cu sediul în regiunea Leningrad (Rusia) a revocat suspendarea din cauza nerespectării obligațiilor de supraveghere și l-a condamnat pe domnul Raugevicius la o pedeapsă cu închisoarea de patru ani.

16 La 12 iulie 2016 a fost emis împotriva domnului Raugevicius un mandat internațional de arestare.

17 La 12 decembrie 2016, un tribunal de primă instanță din Finlanda a impus domnului Raugevicius o interdicție de călătorie în afara acestui stat membru.

18 La 27 decembrie 2016, Federația Rusă a adresat autorităților finlandeze o cerere de extrădare prin care solicita ca domnul Raugevicius să fie arestat și extrădat către Rusia în vederea executării unei pedepse privative de libertate.

19 Domnul Raugevicius s-a opus extrădării sale invocând în special faptul că trăiește de mult timp în Finlanda și că este tatăl a doi copii care au reședința în acest stat membru și care dețin cetățenia finlandeză.

20 La 7 februarie 2017, Ministerul Justiției a solicitat de la Korkein oikeus (Curtea Supremă) un aviz cu privire la aspectul dacă există un obstacol juridic în calea extrădării domnului Raugevicius către Rusia.

21 Korkein oikeus (Curtea Supremă) consideră că este o „instanță”, în sensul jurisprudenței Curții referitoare la articolul 267 TFUE, chiar atunci când intervine pentru a da un aviz în cadrul unei cereri de extrădare. Arată că îndeplinește criteriile referitoare la această noțiune, care au fost amintite de Curte în special în Hotărârea din 19 decembrie 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou (C-363/11, EU:C:2012:825, punctul 18), ținând seama de originea sa legală, de caracterul său permanent, de caracterul obligatoriu al jurisdicției sale, de natura contradictorie a procedurii, de faptul că aplică norme de drept, precum și de independența sa. Pe de altă parte, ar fi sesizată cu un litigiu, întrucât domnul Raugevicius a contestat extrădarea sa, iar Ministerul Justiției a considerat că nu se impunea respingerea imediată a cererii Federației Ruse. În sfârșit, Korkein oikeus (Curtea Supremă) adaugă că avizul pe care trebuie să îl dea are caracter obligatoriu, în sensul că cererea de extrădare nu ar putea fi admisă dacă ea ar considera că există un obstacol în calea extrădării solicitate.

22 Instanța de trimitere apreciază că, în Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin (C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630), Curtea a considerat, în temeiul articolelor 18 și 21 TFUE, că normele aplicabile în materie de extrădare pot afecta libertatea resortisanților altor state membre de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre. În consecință, ar fi necesară aprecierea normelor respective și din perspectiva nediscriminării.

23 Korkein oikeus (Curtea Supremă) menționează totuși existența unor diferențe între prezenta cauză, referitoare la o cerere de extrădare în scopul executării unei pedepse, și cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, referitoare la o cerere de extrădare în scopul urmăririi penale.

24 Instanța menționată arată în special că, deși există, în principiu, o obligație a statului membru solicitat de a urmări penal propriii resortisanți în cazul în care nu îi extrădează, nu ar exista o obligație echivalentă de a impune, pe teritoriul său, executarea pedepsei la care au fost condamnați de o țară terță.

25 În aceste condiții, Korkein oikeus (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Normele naționale privind extrădarea ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni trebuie examinate în mod identic din perspectiva liberei circulații a cetățenilor unui alt stat membru, indiferent de chestiunea dacă un stat terț adresează, în temeiul unei convenții de extrădare, o cerere de extrădare în vederea executării pedepsei sau, precum în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), în vederea urmăririi penale? Prezintă relevanță faptul că persoana a cărei extrădare s-a solicitat deține pe lângă cetățenia Uniunii și cetățenia statului care a adresat cererea de extrădare?

2) O reglementare națională în temeiul căreia resortisanții naționali sunt singurii care nu pot fi extrădați în afara Uniunii în vederea executării unei pedepse creează în mod nejustificat în privința resortisanților unui alt stat membru o situație mai puțin favorabilă? Trebuie să se aplice și în cazul executării unei pedepse mecanisme ale dreptului Uniunii prin care un obiectiv legitim poate fi atins și într-un mod mai puțin restrictiv? Cum trebuie să se răspundă la o cerere de extrădare în cazul în care aceasta a fost adresată celuilalt stat membru prin aplicarea unor astfel de mecanisme, dar acesta nu adoptă măsuri cu privire la propriul resortisant, de exemplu din cauza unor obstacole de natură juridică?”

Cu privire la întrebările preliminare

26 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că, în prezența unei cereri de extrădare, formulată de o țară terță, a unui cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nu în scopul urmăririi penale, ci în scopul executării unei pedepse privative de

libertate, statul membru solicitat, a cărui legislație națională interzice extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii în vederea executării unei pedepse și prevede posibilitatea ca o astfel de pedeapsă pronunțată în străinătate să fie executată pe teritoriul său, este obligat să examineze dacă există o măsură alternativă la extrădare care să afecteze mai puțin exercitarea acestui drept de liberă circulație.

27 În această privință, trebuie amintit că un cetățean al Uniunii, cum este domnul Raugevicius, resortisant al unui stat membru, în speță Republica Lituania, care s-a deplasat într-un alt stat membru, în speță Republica Finlanda, a făcut uz de libertatea sa de circulație, astfel încât situația sa intră în domeniul de aplicare al articolului 18 TFUE, care consacră principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 31).

28 Pe de altă parte, o normă națională care interzice numai extrădarea resortisanților finlandezi introduce o diferență de tratament între aceștia și resortisanții altor state membre. În acest mod, o astfel de normă creează o inegalitate de tratament care poate afecta libertatea celor din urmă de a circula în Uniune (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 32).

29 Împrejurarea că un resortisant al unui stat membru, altul decât statul membru în care a fost prezentată cererea de extrădare, cum este domnul Raugevicius, deține și cetățenia țării terțe autoare a cererii respective nu infirmă această constatare. Astfel, dubla cetățenie a unui stat membru și a unui stat terț nu poate priva persoana interesată de libertățile pe care le are în temeiul dreptului Uniunii în calitate de resortisant al unui stat membru (a se vedea Hotărârea din 7 iulie 1992, Micheletti și alții C-369/90, EU:C:1992:295, punctul 15).

30 În consecință, într-o situație cum este cea din litigiul principal, inegalitatea de tratament care constă în a permite extrădarea unui cetățean al Uniunii resortisant al unui alt stat membru, cum este domnul Raugevicius, se concretizează într-o restricție privind libera circulație în sensul articolului 21 TFUE (Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 33).

31 O astfel de restricție nu poate fi justificată decât dacă se întemeiază pe considerații obiective și este proporțională cu obiectivul urmărit în mod legitim de dreptul național (Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 34 și jurisprudența citată).

32 În această privință, Curtea a admis că obiectivul de a evita riscul de impunitate a persoanelor care au săvârșit o infracțiune trebuie considerat legitim și permite justificarea unei măsuri restrictive, sub rezerva ca aceasta să fie necesară pentru protecția intereselor pe care urmărește să le garanteze și în măsura în care aceste obiective nu pot fi atinse prin măsuri mai puțin restrictive (Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctele 37 și 38).

33 Astfel, Curtea a statuat, la punctul 39 din Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), că extrădarea este o procedură care vizează combaterea impunității unei persoane care se află pe alt teritoriu decât cel pe care se pretinde că a fost săvârșită o infracțiune. În această hotărâre, care privea o cerere de extrădare în scopul urmăririi penale, Curtea a arătat, la același punct, că neextrădarea resortisanților naționali este în general compensată prin posibilitatea statului membru solicitat de a-i urmări pe propriii resortisanți pentru infracțiuni grave săvârșite în afara teritoriului său, în timp ce acest stat membru este în general necompetent să judece astfel de fapte atunci când nici autorul și nici victima presupusei infracțiuni nu dețin cetățenia respectivului stat membru. Curtea a concluzionat că extrădarea permite astfel să se evite ca infracțiunile săvârșite pe teritoriul unui stat de persoane care au fugit de pe acest teritoriu să rămână nepedepsite.

34 Instanța de trimitere solicită însă să se stabilească dacă aceste considerații se aplică și în cazul unei cereri de extrădare în scopul executării unei pedepse.

35 Această instanță exprimă îndoieli cu privire la acest aspect arătând că, deși Convenția europeană de extrădare prevede la articolul 6 alineatul 2 posibilitatea ca statul solicitat să exercite urmărirea penală față de resortisanții săi, pe care nu îi extrădează, aceasta nu impune unui stat care refuză extrădarea resortisanților săi să adopte măsuri pentru executarea unei pedepse pronunțate de o instanță a unui alt stat care este parte la această convenție. Instanța menționată și mai multe dintre guvernele care au prezentat observații în fața Curții consideră de asemenea că exercitarea unei noi urmăriri penale împotriva unei persoane care a fost deja urmărită penal și condamnată în statul solicitant poate încălca principiul *ne bis in idem*, potrivit căruia o persoană nu poate fi urmărită penal de două ori pentru aceeași infracțiune.

36 Totuși, deși principiul *ne bis in idem*, astfel cum este garantat de dreptul național, poate constitui un obstacol în calea urmăririi penale, de către un stat membru, a persoanelor vizate de o cerere de extrădare în scopul executării unei pedepse, este la fel de adevărat că, pentru a evita riscul ca asemenea persoane să rămână nepedepsite, există mecanisme în dreptul național și/sau în dreptul internațional care permit ca aceste persoane să își execute pedepsele în special în statul al căror resortisante sunt și, astfel, să își sporească șansele de reintegrare socială după executarea pedepselor.

37 Acest lucru este valabil printre altele cu privire la Convenția din 21 martie 1983 asupra transferării persoanelor condamnate, la care toate statele membre, precum și Federația Rusă sunt părți. Astfel, această convenție permite unei persoane care a fost condamnată pe teritoriul unui stat semnatar al convenției respective, în conformitate cu articolul 2 din aceasta, să solicite să fie transferată pe teritoriul țării sale de origine, pentru a executa aici condamnarea care i-a fost aplicată, considerentele aceleiași convenții precizând că obiectivul unui asemenea transfer constă printre altele în favorizarea reintegrării sociale a persoanelor condamnate, permițând străinilor care sunt privați de libertate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni penale să își ispășească condamnarea în mediul lor social de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Laurin Effing, C-302/02, EU:C:2005:36, punctele 12 și 13).

38 În plus, anumite state membre, precum Republica Finlanda, prevăd și posibilitatea ca propriii resortisanți să execute pe teritoriul lor o pedeapsă pronunțată într-un alt stat.

39 În consecință, în ceea ce privește o cerere de extrădare în vederea executării unei pedepse, trebuie să se arate pe de o parte că, deși urmărirea penală nu poate fi în mod necesar efectuată de statul membru solicitat față de propriii resortisanți, există totuși mecanisme pentru ca aceștia să își poată executa pedeapsa pe teritoriul statului membru respectiv. Pe de altă parte și în schimb, extrădarea permite să se evite ca cetățenii Uniunii care nu sunt resortisanți ai statului membru menționat să se sustragă de la executarea pedepsei.

40 Întrucât, după cum s-a amintit la punctul 33 din prezenta hotărâre, extrădarea este de natură să evite riscul de impunitate a resortisanților statelor membre altele decât statul membru solicitat și întrucât reglementarea națională în discuție în litigiul principal permite extrădarea resortisanților altor state membre decât Republica Finlanda, trebuie să se examineze caracterul proporțional al acestei reglementări, verificând dacă există măsuri care permit să se atingă la fel de eficient acest obiectiv, dar care să afecteze mai puțin libertatea de circulație a acestor din urmă resortisanți (Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, punctul 41), ținând seama de toate împrejurările cauzei, în fapt și în drept.

41 În speță, din decizia de trimitere reiese că domnul Raugevicius s-a opus extrădării sale, pentru motivul că locuiește în Finlanda de mult timp și că este tatăl a doi copii cu cetățenie finlandeză care locuiesc în acest stat membru. Împrejurările menționate nu au fost repuse în discuție în cadrul procedurii în fața Curții. Așadar, nu se poate exclude ca domnul Raugevicius să poată fi considerat un resortisant străin care are reședința permanentă în Finlanda, în sensul articolului 3 al doilea paragraf din Legea privind cooperarea internațională referitoare la executarea anumitor sancțiuni de drept penal.

42 Or, dacă situația se prezintă astfel, din această dispoziție rezultă că domnul Raugevicius ar putea executa pe teritoriul finlandez pedeapsa la care a fost condamnat în Rusia, în măsura în care atât acest din urmă stat, cât și domnul Raugevicius însuși sunt de acord.

43 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, statutul de cetățean al Uniunii are vocația de a fi statutul fundamental al resortisanților statelor membre (a se vedea printre altele Hotărârea din 20 septembrie 2001, Grzelczyk, C-184/99, EU:C:2001:458, punctul 31, Hotărârea din 8 martie 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, punctul 41, precum și Hotărârea din 5 iunie 2018, Coman și alții, C-673/16, EU:C:2018:385, punctul 30).

44 Prin urmare, orice cetățean al Uniunii se poate prevala de interdicția de discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate prevăzută la articolul 18 TFUE în toate situațiile care se încadrează în domeniul de aplicare *ratione materiae* al dreptului Uniunii, aceste situații cuprinzând, precum în litigiul principal, exercitarea libertății fundamentale de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, conferită de articolul 21 TFUE (a se vedea Hotărârea din 4 octombrie 2012, Comisia/Austria, C-75/11, EU:C:2012:605, punctul 39, și Hotărârea din 11 noiembrie 2014, Dano, C-333/13, EU:C:2014:2358, punctul 59).

45 În plus, deși, în lipsa unor norme ale dreptului Uniunii care să reglementeze extrădarea resortisanților statelor membre către Rusia, statele membre rămân competente să adopte astfel de norme, aceleași state membre sunt obligate să își exercite această competență cu respectarea dreptului Uniunii, în special a interdicției de discriminare prevăzute la articolul 18 TFUE, precum și a libertății de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre garantate la articolul 21 alineatul (1) TFUE.

46 Or, în ceea ce privește obiectivul constând în evitarea riscului de impunitate, resortisanții finlandezi, pe de o parte, și resortisanții altor state membre care au reședința permanentă în Finlanda și demonstrează astfel un grad cert de integrare în societatea acestui stat, pe de altă parte, se află într-o situație comparabilă (a se vedea prin analogie Hotărârea din 6 octombrie 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, punctul 67). Este de competența instanței de trimitere să verifice dacă domnul Raugevicius se încadrează în această categorie de resortisanți ai altor state membre.

47 Prin urmare, articolele 18 și 21 TFUE impun ca resortisanții altor state membre care au reședința permanentă în Finlanda și care fac obiectul unei cereri de extrădare formulate de o țară terță, în scopul executării unei pedepse privative de libertate, să beneficieze de norma care interzice extrădarea aplicată resortisanților finlandezi și să poată, în aceleași condiții ca aceștia din urmă, să își execute pedeapsa pe teritoriul finlandez.

48 Dacă, în schimb, un cetățean precum domnul Raugevicius nu poate fi considerat ca având reședința permanentă în statul membru solicitat, aspectul privind extrădarea sa este reglementat în temeiul dreptului național sau al dreptului internațional aplicabil.

49 Trebuie să se precizeze de asemenea că, în ipoteza în care statul membru solicitat preconizează să extrădeze un resortisant al unui alt stat membru la cererea unei țări terțe, acest prim stat membru trebuie să verifice că extrădarea nu va aduce atingere drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în special de articolul 19 din aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2016, Petruhhin, C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630, punctul 60).

50 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că, în prezența unei cereri de extrădare, formulată de o țară terță, a unui cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nu în scopul urmăririi penale, ci al executării unei pedepse privative de libertate, statul membru solicitat, a cărui legislație națională interzice extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii în vederea executării unei pedepse și prevede posibilitatea ca o astfel de pedeapsă pronunțată în străinătate să fie

executată pe teritoriul său, este obligat să asigure acestui cetățean al Uniunii, din moment ce el are reședința permanentă pe teritoriul său, un tratament identic cu cel rezervat propriilor resortisanți în materie de extrădare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolele 18 și 21 TFUE trebuie interpretate în sensul că, în prezența unei cereri de extrădare, formulată de o țară terță, a unui cetățean al Uniunii Europene care și-a exercitat dreptul de liberă circulație, nu în scopul urmăririi penale, ci al executării unei pedepse privative de libertate, statul membru solicitat, a cărui legislație națională interzice extrădarea propriilor resortisanți în afara Uniunii în vederea executării unei pedepse și prevede posibilitatea ca o astfel de pedeapsă pronunțată în străinătate să fie executată pe teritoriul său, este obligat să asigure acestui cetățean al Uniunii, din moment ce el are reședința permanentă pe teritoriul său, un tratament identic cu cel rezervat propriilor resortisanți în materie de extrădare.

Semnături